

Οπως χιλιάδες οικογενειάρχες

Του Αλέξη Παπαχελά

Επί τριάντα χρόνια το πολιτικό μας σύστημα παιδεύεται να πάρει μια σχετικά απλή απόφαση: ποιους οργανισμούς χρειάζεται, πόσους εργαζόμενους πρέπει να έχουν και τι θα κάνει με όσους δεν αντιστοιχούν σε πραγματικές θέσεις εργασίας. Έχει, εν τω μεταξύ, λάβει πολύ σκληρές αποφάσεις για τους μισθούς και τις συντάξεις των περισσότερων Ελλήνων. Έχει ακόμη μείνει απαθής παρατηρητής, καθώς

εκατοντάδες χιλιάδες συμπολίτες μας χάνουν τη δουλειά τους. Όλοι οι Έλληνες έχουν αναγκασθεί να πάρουν εξαιρετικά δύσκολες αποφάσεις γιατί «δεν βγαίνουν». Το ελληνικό πολιτικό σύστημα δεν έχει καταφέρει να συμφωνήσει στην κατάργηση ενός φορέα. Αλλοτε βρίσκει νομικά επιχειρήματα, καθώς το συνταγματικό και νομοθετικό πλαίσιο που το ίδιο κατασκεύασε δεν αφήνει πολλά περιθώρια για ριζοσπα-

στικές κινήσεις. Κάποιες πάλι φορές τρομάζει γιατί καταλήγει στο κλείσιμο του Χ οργανισμού και μετά διαπιστώνει πως «ουπς, αυτοί είναι όλοι δικοί

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

μας, πώς θα τους διώξουμε».

Ετσι φτάσαμε στο σάλτο μορτάλε του κ. Σαμαρά με την ΕΡΤ. Οι υπουργοί του, ακόμη και οι υπουργοί του κόμματός του,

αρνούνται πεισματικά να υποδείξουν φορείς, στρατόπεδα, οργανισμούς που μπορούν να κλείσουν. Ακόμη και όταν το κάνουν, μάλλον προσπαθούν

να κοροϊδέψουν την κοινωνία με διάφορα μερεμέτια του τύπου «συγχωνεύουμε νοσοκομεία, αλλά στην πράξη καταργούμε απλά ένα από τα δύο

Δ.Σ.». Το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ επίσης δεν θέλουν να συμφωνήσουν σε καμιά απόλυση, οπότε τα περιθώρια στενεύουν.

Το κλείσιμο της ΕΡΤ έγινε με κακό τρόπο, από πλευράς επικοινωνίας και πολιτικής σημασιολογίας. Το πρόβλημα όμως παραμένει. Κάποιος έπρεπε να κόψει αυτόν τον γόρδιο δεσμό και να πάρει κάποτε την απόφαση να εξορθολογίσει ένα δημόσιο οργανισμό. Οι τρεις πολιτικοί αρχηγοί θα ξαναβρε-

θούν σύντομα μπροστά στο ίδιο δίλημμα. Οποιος και αν είναι στην κυβέρνηση, σε λίγο θα βρεθεί στην ίδια θέση. Η χώρα πρέπει να μάθει να ζει με αυτά που έχει και αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι πολιτικοί θα χρειασθεί να πάρουν εντέλει αποφάσεις σαν κι αυτές που έχουν λάβει, με μεγάλο κόστος και κόπο, χιλιάδες οικογενειάρχες, έμποροι, επιχειρηματίες σε αυτόν τον τόπο τα τελευταία χρόνια.

Η δολοφονία της ΕΡΤ και το μέλλον της ενημέρωσης

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Της ΕΛΣΑΣ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ, Αναπληρώτρια καθηγήτρια ΑΠΘ, Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ

Το ξαφνικό «κλείσιμο» της δημόσιας τηλεόρασης με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, χωρίς προηγούμενο διάλογο και δημόσια διαβούλευση, αποτελεί προσβολή της δημοκρατικής αρχής, ευθεία βολή κατά της δημόσιας σφαίρας, αδιαμφισβήτητη πράξη λογοκρισίας και, εν τέλει, σοβαρότατη συνταγματική εκτροπή.

Ενώ, επιπλέον, η απόφαση του υπουργείου Οικονομικών, να απαγορεύσει σε κάθε ραδιοτηλεοπτικό φορέα την αναμετάδοση του σήματος της ΕΡΤ υπό την απειλή της επιβολής της κύρωσης αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας του, μας γυρνά πίσω σε τρομακτικές εποχές δικτατορίας και αιματοχυσίας. Πολλοί καταγγέλλουν δημόσια πως δεν λείπουν και οι παρεμβάσεις στις σελίδες του Διαδικτύου από τις οποίες εκπέμπεται το σήμα της ΕΡΤ, και για το λόγο αυτό το Συμβούλιο της Ευρώπης εξέδωσε σήμερα σχετική ανακοίνωση με την οποία καταδικάζει τέτοιου είδους παρεμβάσεις ως προσβολές της ελευθερίας της έκφρασης, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ).

Η Ελλάδα βρίσκεται και πάλι στην κορυφή της παγκόσμιας πρωτοπορίας, υιοθετώντας στα σοβαρότατα προβλήματα της παρούσας συγκυρίας λύσεις που κάθε άλλη ευνομούμενη χώρα δεν θα τολμούσε καν να σκεφτεί. Με την ακραία λύση που έδωσε στο θέμα της ΕΡΤ, η Ελλάδα διαρρηγνύει και τις διεθνείς και ενωσιακές δεσμεύσεις της στο πεδίο των θεμελιωδών δικαιωμάτων: παραβιάζεται η ΕΣΔΑ, η Ευρωπαϊκή Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, το Ευρωπαϊκό Πρωτόκολλο για τη Δημόσια Τηλεόραση, αλλά και οι Κοινοτικές Οδηγίες για την Τηλεόραση Χωρίς Σύνορα και τις Οπτικοακουστικές Υπηρεσίες, μια και η πλειονότητα των ευρωπαϊκών σταθμών αναμεταδίδονται στην Ελλάδα μέσω των συχνοτήτων της ΕΡΤ.

Η οργή σημαντικού μέρους του ελληνικού λαού απέναντι στο πελαταιακό κράτος, στον υδροκέφαλο δημόσιο τομέα, στους απειράριθμους αργόμισθους δημοσίους υπαλλήλους συμπαρασύρει και τη δημόσια τηλεόραση ως θεσμό. Αυτό το τμήμα του ελληνικού λαού, αντί να ξυπνήσει από το

λήθαργο που του έχει επιβάλει το «δόγμα του σοκ», χαιρέκακα επικροτεί τη «μαύρη οθόνη» στην οποία οδηγήθηκε «το μαγαζάκι των εκάστοτε κυβερνήσεων και τα λαμόγια, οι δημοσιογράφοι», χωρίς να κατανοεί το μέγεθος της καταστροφής που συντελείται για τη χώρα και τους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, με αφετηρία τα γεγονότα των τελευταίων ημερών, αισθάνομαι την ανάγκη, όσες κι αν είναι οι αμαρτίες της ΕΡΤ, να βροντοφωνάξω την αφοσίωσή μου στη δημόσια ραδιοτηλεόραση ως αξία και ως όχημα πολιτισμού: η δημόσια ραδιοτηλεόραση αναδιρθρώνεται, αλλά δεν οδηγείται, και μάλιστα με τόση αγριότητα, στο θάνατο! Μια τέτοια δολοφονία, ιδίως στην παρούσα συγκυρία, είναι κάτι παραπάνω από ύποπτη και σκοτεινή και εύλογα γεννά ερωτήματα για τα συμφέροντα που εξυπηρετεί.

Γιατί να καταργηθεί η ΕΡΤ, η οποία αποτελεί και το μόνο νόμιμο κανάλι της χώρας, ενώ τα επί 20 συναπτά έτη παρανόμως λειτουργούντα ιδιωτικά κανάλια συνεχίζουν να εκπέμπουν, χωρίς ποτέ να έχει προκληθεί διαφανής διαγωνισμός για την κατάληψη ραδιοσυχνοτήτων; Οι τελευταίες ηχηρές αποφάσεις του ΣτΕ, που έκριναν αντισυνταγματικές τις διατάξεις με τις οποίες επεκτάθηκαν επ' αόριστον οι προσωρινές άδειες του 1989, άφησαν, όπως αποδεικνύεται, παντελώς αδιάφορη την ηγεσία της χώρας. Η τελευταία, αντί να παρέμβει στην ιδιωτική τηλεόραση, η οποία, στο πλαίσιο της ημιπαράνομης λειτουργίας της επί σειρά ετών, δεν καταβάλλει ούτε τα νόμιμα τέλη στο κράτος, καρατόμησε την ΕΡΤ.

Με ποιο δικαίωμα ένα τμήμα της κυβέρνησης, που δεν διαθέτει καν την πλειοψηφία του ελληνικού λαού, πραξικοπηματικά καταργεί ένα δημόσιο κανάλι το οποίο ανήκει στους πολίτες που καταβάλλουν περιοδικά το τέλος λειτουργίας του, συρρικνώνοντας τον πλουραλισμό και αφήνοντας τον ελληνικό λαό στο έλεος της ιδιωτικής αγοράς τηλεόρασης;

Ποια είναι η Digea, η οποία με ένα κλικ μπορεί να διακόπτει την ψηφιακή εκπομπή; Όπως αποδεικνύεται, ο φορέας αυτός στην ψηφιακή εποχή ελέγχει όχι μόνο τη διανομή σήματος και την πρόσβαση σε αυτό, αλλά και την παροχή περιεχομένου. Και, όπως μαθαίνουμε, ο φορέας αυτός στην Ελλάδα τελεί υπό τον έλεγχο των 5 μεγαλύτερων

ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών. Υπόκειται σε θεσμικό έλεγχο ο φορέας αυτός, ο οποίος συγκεντρώνει απaráμιλλες εξουσίες, ικανές να καθιλωσουν κυριολεκτικά το μέλλον της ενημέρωσης, και ποια είναι η δημοκρατική του νομιμοποίηση; Είναι η ελληνική νομοθεσία σύμφωνη στο σημείο αυτό με το κοινοτικό κεκτημένο;

Στο βαθμό που ο νέος φορέας ο οποίος θα αντικαταστήσει την ΕΡΤ (η ΝΕΡΙΤ, σύμφωνα με το σχέδιο της κυβέρνησης) θα υπάγεται στο υπουργείο Οικονομικών, πώς θα ικανοποιούνται τα κριτήρια της ανεξαρτησίας, του πλουραλισμού και της ποιότητας, τα οποία επιτάσσει το Σύνταγμα αλλά και οι διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας, ιδίως αναφορικά με τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς του δημόσιου τομέα;

Τέλος, ποια είναι η θέση των αρμόδιων αρχών και θεσμών της Ε.Ε. στο συγκεκριμένο θέμα; Ο αρμόδιος επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αντέδρασε με τις δηλώσεις του στις τελευταίες επιλογές της ελληνικής κυβέρνησης, ενώ ο επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων εκφράστηκε με χρησμούς της Πυθίας, φαίνεται όμως πως, σύμφωνα με τις δηλώσεις του κ. Μπαρόζο, η συνέχιση της λειτουργίας της ΕΡΤ, παρά τις αποφάσεις της ελληνικής κυβέρνησης, θεωρείται νόμιμη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Είναι αλήθεια πως η διγλωσσία και η αντιφατικότητα αποτελούν τη μόνιμη οδό διαχείρισης των συγκρούσεων στο πλαίσιο της Ε.Ε. Ειδικά το πεδίο της ενημέρωσης και των μέσων επικοινωνίας, το οποίο έχει πλέον άρρηκτα συνδεθεί με την παραγωγή τεχνολογίας και καινοτομίας, αποτελεί πυλώνα της οικονομικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Νέας Οικονομίας και έχει μετατραπεί σε πεδίο συγκρούσεων, που εντείνονται ολοένα και περισσότερο. Το ζήτημα είναι όμως ποια συμφέροντα και ποια δικαιώματα και ελευθερίες θα επικρατήσουν μέσα από τις συγκρούσεις και τις αναταράξεις που προξενεί η μετάβαση στη Νέα Εποχή: τα συμφέροντα της βιομηχανίας και των υπηρεσιών πληροφορικής και επικοινωνίας ή τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών ως τηλεθεατών-χρηστών των μέσων επικοινωνίας; Γιατί από αυτό θα κριθεί στη συνέχεια το μέλλον της ενημέρωσης, της ελευθερίας της έκφρασης και της δημοκρατίας σε παγκόσμια κλίμακα.

Η ΑΥΓΗ

Φυγή προς τα μπρος

Η τρόικα εσωτερικού συναντήθηκε χθες και αύριο ξανά. Συμφωνεί κατ' ουσίαν ότι θα απολυθούν οι περισσότεροι εργαζόμενοι στην ΕΡΤ και δίνει μάχη πολιτικού γοήτρου για το πώς θα εφαρμοστεί η δικαστική εντολή για συχνότητα χωρίς «μαύρο». Και οι τρεις τους, ωστόσο, έδειξαν να διαπραγματεύονται ακόμη τη νομή της εξουσίας, συζητώντας για τον κυβερνητικό ανασχηματισμό. Οι μικρότεροι εταίροι, παγιδευμένοι στην κυβερνητική συμμετοχή τους, θέλουν να λειτουργούν ως τριχομματική κυβέρνηση του Μνημονίου και ενοχλούνται από τον Σαμαρά, που συμπεριφέρεται ως επικεφαλής μονοκομματικής κυβέρνησης της Δεξιάς. Και οι τρεις τους, ωστόσο, είναι αναγκασμένοι να αναζητήσουν συμβιβασμό, καθώς κανείς τους δεν προκρίνει εκλογές, λύση που απαγορεύουν άλλωστε και οι δανειστές. Πάντοτε, βεβαίως, ελλοχεύει το ατύχημα...

Μοιραίοι, βουλιαγμένοι στην πολιτική αναξιοπιστία, καθώς οι μεταξύ τους έριδες και συμβιβασμοί αναδίδουν αποφορά παλαιοκομματισμού, θα πορευτούν αντάμα υπό τον φόβο της λαϊκής αποδοκιμασίας. Σε μια περίοδο που η πολιτική κρίση έχει προσλάβει και ηθική διάσταση, η εικόνα των τριών επιταχύνει αυτή την κρίση. Η παραμονή της τριχομματικής κυβέρνησης δεν σταθεροποιεί το πολιτικό σύστημα, αλλά συντελεί ολοένα και περισσότερο στην απονομιμοποίησή του. Αν μάλιστα συνυπολογιστεί και η ενδιάθετη ροπή του Σαμαρά προς την άγρια καταστολή, τότε η παραμονή της υπό διάλυση κυβέρνησης συνιστά αιτία πολιτικής ανωμαλίας. Τι άλλο σηματοδοτεί η διακυβέρνηση της χώρας από Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, η επιστράτευση των εργαζομένων και οι «επενδύσεις» με ΜΑΤ; Η πολιτική - ηθική κρίση θα επιβαρυνθεί από τα αδιέξοδα του Μνημονίου. Η λιτότητα απειλεί τη δημοκρατία. Τα σχεδιαζόμενα νέα δυσβάσταχτα οικονομικά μέτρα θα επιδεινώσουν την πολιτική κρίση.

Τελειώνουν! Η χθεσινή συγκέντρωση του ΣΥΡΙΖΑ, η πρώτη μετά από πολλά χρόνια συγκέντρωση κόμματος της Αριστεράς στο Σύνταγμα, με τον παλμό, τη μαζικότητα και το πολιτικό μήνυμά της, αποτελεί πολιτική παρέμβαση, δείχνει την αποφασιστική επιστροφή του λαϊκού παράγοντα στο πολιτικό προσκήνιο, το «κίνημα ΕΡΤ», όπως χαρακτηριστικά παρατήρησε ο Αλ. Τσίπρας. Μια νέα περίοδος, με ενεργούς τους πολίτες και σε συνθήκες προϊούσας προεκλογικής περιόδου, κυοφορεί τη δημοκρατική ανατροπή.